

The classification of urinary tract neoplasms (so-called blue book) only slightly modifies the last WHO version from 2016. The major change is the modification of the arrangement of the chapters and only minor changes occurred in the nomenclature. The aim of this review is to outline and comment on the changes in the new edition of the WHO classification 2022 of the urinary tract.

KEY WORDS

Classification, urinary tract, urothelial carcinoma, WHO.

.....

ÚVOD

Na rozdíl od tumorů ledvin, kde v současnosti dochází k častějšímu využití molekulárně-genetických technik v každodenní diagnostické praxi, v diagnostice neoplazií vývodných cest močových si patologové v drtivé většině případů vystačí s pouhou histologií – morfologie tak zůstává zlatým standardem klasifikace neoplazií vývodných močových cest (1). Zároveň však v posledních letech i na poli lézí močových cest přibývá snah o molekulární subklasifikaci nádorů urotelu (i ve světle snah o implementaci moderních léčebných postupů personalizované medicíny do léčebné praxe). Bohužel, i přes přibývající důkazy, při nekonzistentnosti a překryvu výsledků různých studií a vysoké ceně vyšetření, zatím nelze generalizovaně začlenit tyto nálezy do současné rutinní klinické praxe a tedy i do oficiální klasifikace. Potenciál k využití má genetická klasifikace zejména u svalovinu infiltrujících karcinomů, kde bylo akceptováno dělení na šest molekulárních subtypů (2), z nichž některé by měly vykazovat horší prognózu.

Významným milníkem je příklon WHO klasifikace 2022 k Pařížské klasifikaci močové cytologie (3). Ta od roku 2016, kdy byla uvedena do praxe, zaznamenala široké rozšíření, a zdá se, že přinesla i klinický dopad (4). Hlavním přínosem a změnou oproti dřívějším klasifikacím močové cytologie byl fakt, že se Pařížská klasifikace orientuje na záchyt

pacientů s high grade lézí (3) a prakticky rezignovala na snahy o záchyt low grade lézí urotelu, které bohužel v drtivé většině případů z podstaty močovou cytologií odhalit nelze (5).

Vydání nové WHO klasifikace nádorů vývodného močového traktu předcházelo uveřejnění doporučených postupů odborné společnosti „Genitourinary Pathology Society/GUPS“ (6, 7), ze kterých nová WHO klasifikace vychází. V porovnání se změnami, které se dotkly klasifikace renálních neoplazií, představují změny v klasifikaci nádorů urotelu v podstatě pouze „kosmetické úpravy“. V obecné rovině pak mezi tyto lehké úpravy patří ne příliš významné změny v rámci nomenklatury (např. pojem „varianty“ byl nahrazen pojmem „subtypy“, či pojem „infiltrující“ nahrazen označením „invazivní“) a změny ve členění kapitol. Konkrétní změny týkající se jednotlivých jednotek pak budou blíže nastíněny níže v textu. Tato práce nebude komentovat kompletně celou aktuální WHO klasifikaci nádorů vývodných močových cest, ale představí pouze okruhy, v nichž oproti předchozí WHO klasifikaci došlo ke změnám. Nádory horních močových cest již ve WHO nejsou komentovány separátně, ani zde tedy nebudou samostatně komentovány.

NOVINKY WHO 2022 KLASIFIKACE – KONKRÉTNÍ ZMĚNY

Koncept a hlavní kostra uroteliálních neoplazií močového traktu, tedy kapitoly čítající drtivou většinu nádorů této lokality, zůstává prakticky beze změn – rozlišovány jsou neinvazivní uroteliální neoplazie a invazivní uroteliální karcinom.

U neinvazivních uroteliálních lézí klasifikace nedoznala výraznějších změn (Tab. 1), komentovány jsou zde zejména tři úskalí – invertovaný růst, fokální high-grade morfologie a změny týkající se plochých lézí urotelu. Je známým faktem, že neinvazivní uroteliální léze (uroteliální papilom, papilární uroteliální neoplazie nízkého maligního potenciálu/PUNLMP, neinvazivní low grade papilární uroteliální karcinom, neinvazivní high grade papilární uroteli-